

جزوه آموزشی

استراتژی های مدیریت دانش سازمانی

(Enterprise knowledge management strategies)

دوره دکتری تخصصی
نسخه شماره یک / پاییز ۱۳۹۶
پایگاه دانشگاهی دکتر روح اله تولایی
<http://faculties.sbu.ac.ir/~tavallaei>

دکتر روح اله تولایی
عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

” قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ“

"بگو آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند با هم برابرند؟ تنها خردمندان هستند که متذکر می شوند"

سوره مبارکه زمر: آیه شریفه ۹

منابع کمکی درس:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

1. تولایی، روح اله و فیلی، مینا (۱۳۹۴)، مفاهیم و کاربردهای نوین مدیریت دانش، انتشارات حتمی.
2. تولایی، روح اله و دیگران (۱۳۸۹)، بررسی الگوهای استراتژی مدیریت دانش و استراتژی دانش در سازمان ها، دومانه علمی-ترویجی "توسعه انسانی پلیس"، شماره ۲۷
3. Meir Russ (2010), Knowledge Management Strategies for Business Development, IGI Global.
4. Miltiadis D. Lytras and et al., (2008), Knowledge Management Strategies: A Handbook of Applied Technologies, IGI Global.
5. El-Sayed Abou-Zeid (2008), Knowledge Management and Business Strategies: Theoretical Frameworks and Empirical Research, IGI Global.

برنامه درسی این ترم:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

- 1) ارائه و تشریح مباحث کلاسی توسط استاد (دریافت فایل مباحث از سایت پایگاه دانشگاهی دکتر روح اله تولایی)
- 2) انجام تحقیق کلاسی توسط دانشجویان و ارائه تحقیقات برتر (۳ نمره اصلی + ۲ نمره اضافی)
- 3) برگزاری آزمونک های طول ترم (۳ نمره اصلی)
- 4) برگزاری آزمون پایان ترم (۱۴ نمره اصلی)

قلمرو موضوعات تحقیقاتی پیشنهادی این ترم:

1. شناسایی و طبقه بندی مدل های استراتژی مدیریت دانش
2. شناسایی و طبقه بندی مدل های استراتژی دانش
3. همراستاسازی فرایندهای مدیریت دانش و استراتژی کسب و کار
4. موردکاوی های بین المللی استراتژی مدیریت دانش
5. موردکاوی های بین المللی پیاده سازی مدیریت دانش

نشریات علمی معتبر:

1. Knowledge-Based Systems, ISSN: 0950-7051, ISI IF: 2.947, SJR2014: Q1, Country: Netherlands
2. Knowledge and Information Systems, ISSN: 0219-1377, ISI IF: 1.782, SJR2014: Q1, Country: United Kingdom.
3. Journal of Knowledge Management, ISSN: 1367-3270, ISI IF: 1.586, SJR2014: Q1, Country: United Kingdom.
4. Knowledge Management Research & Practice, ISSN: 1477-8238, ISI IF: 0.554, SJR2014: Q2, Country: United Kingdom.
5. Knowledge Management and E-Learning, ISSN: 2073-7904, SJR2014: Q3, Publisher: University of Hong Kong

فصل ۱: مولفه های ظهور عصر دانش بنیان

دوره دکتری تخصصی
نسخه شماره یک/ پاییز ۱۳۹۶
پایگاه دانشگاهی دکتر روح اله تولایی
<http://faculties.sbu.ac.ir/~tavallaei>

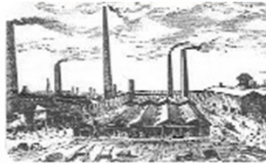
تهیه و تنظیم:
دکتر روح اله تولایی
(عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی)

تاریخچه رشد و توسعه جوامع انسانی:

Agricultural Era

- Labour intensive
- Local
- *Mass production / distribution*

Industrial Era

- Mechanization, Mass production
- Globalization, Manufacturing driven economy
- *Product Design, innovation*

Knowledge Era

- Extreme Globalization, Anytime-Anywhere (e.g. Internet)
- Knowledge driven Industries, Economies
- *Thinking, Collective-wisdom*

"Everything in this world is done twice – once in the Mind and then in the outside world" – Stephen Covey

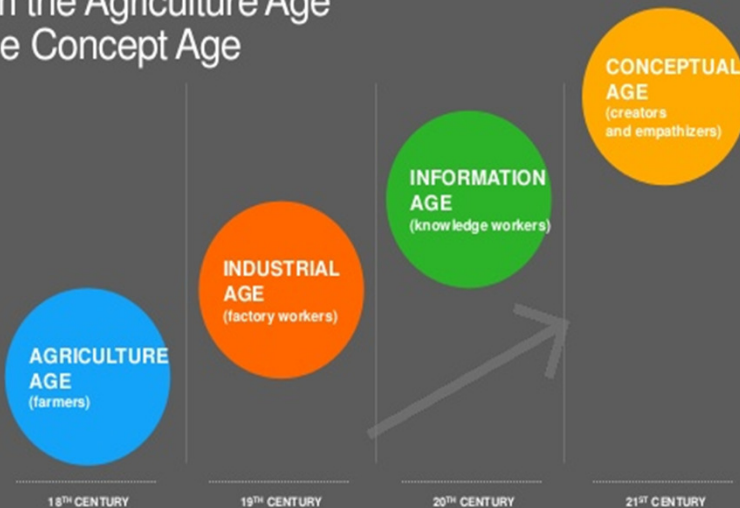
Challenge in knowledge era is the first part – accuracy & speed of thinking, collective thinking

روند تکامل عصر دانش بنیان:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

From the Agriculture Age
to the Concept Age

روند تکامل عصر دانش بنیان_ ادامه:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

- سازمان‌هایی که در عرصه کسب و کار صرفاً بر اساس مزیت‌های مشهود سازمانی مثل پول، ماشین‌آلات و تجهیزات و غیره عمل می‌کنند، **نمی‌توانند** به مزیت رقابتی در اقتصاد مبتنی بر دانش دست یابند.
- محیط کسب و کار در عصر دانش، نیازمند روش و نظامی است که **دارایی‌های ناملموس سازمانی** از قبیل دانش و شایستگی‌های افراد، نوآوری، ارتباط با مشتری، فرهنگ سازمانی، سیستم‌ها و فرایندها، ساختار سازمانی و غیره را در برگیرد.
- بر خلاف **کاهش بازدهی منابع سنتی** (مثل پول، زمین، ماشین‌آلات و غیره)، **داراییهای ناملموس سازمانی** واقعاً منبعی برای افزایش عملکرد کسب و کار است و این **"ارزش‌های پنهان"** به طور روز افزونی در حال تغییر است.

روند تکامل عصر دانش بنیان_ ادامه:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

- پیتر دراگر، خبر از ایجاد نوع جدیدی از سازمان‌ها می‌دهد که در آنجا به جای قدرت بازو، **قدرت ذهن حاکمیت دارد**. بر اساس این نظریه، در آینده جوامعی می‌توانند انتظار توسعه و پیشرفت را داشته باشند که از دانش بیشتری برخوردار باشند.
- سازمان دانشی به توانمندی‌هایی دست می‌یابد که قادر است از نیروی اندک، **قدرتی عظیم بسازد**. این گونه سازمان‌ها با **چالش‌های نوینی** روبه‌رو هستند (افزایش پویایی و پیچیدگی و حجم محیط و توده دانش).
- تبدیل شعار «دانش قدرت است»، به شعار «**تسهیم دانش قدرت است**» برای سازمانها (تحول کارایی و اثربخشی در سازمانها).

مشخصه‌های اقتصاد دانش بنیان:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

Indicators of the KBE:

- ✓ Full recognition of the role of knowledge and technology in economic growth.
- ✓ Increased contribution of knowledge-intensive sectors and the service sector to GDP.
- ✓ Investments are directed towards high-technology goods and services (particularly information and communications technologies), R&D and human capital development (education and training).
- ✓ Highly-skilled labour is in highest demand.
- ✓ Strong University-Industry collaborations (Efficient NIS)

مشخصه های اقتصاد دانش بنیان_ ادامه:

- ۱- همه محصولات علاوه بر اینکه کاربر و سرمایه بر می باشند، **دانش بر** نیز میباشند.
- ۲- **همه بخش های اقتصاد** (زنجیره تامین، سیاستگذاری، تقاضا و...)، دانش بر می باشند.
- ۳- این نگرش وجود دارد که دانش و اطلاعات منابعی هستند که **به عموم تعلق** دارند.
- ۴- منابع اولیه و نیروی کار ارزان تعیین کننده **مزیت اقتصاد دانش محور نیست**.
- ۵- اقتصاد دانش محور، دارای **شرکت های دانش محور** می باشد.
- ۶- در اقتصاد دانش محور، **صنعت** نیز دانش محور است.
- ۷- **اقتصاد، صنعت و شرکتها** در قبال تحولات سریع دانش، **انعطاف پذیر** است.
- ۸- در اقتصاد دانش محور یک منبع قادر است **انواع خدمات** را انجام دهد.

عناصر جامعه دانش بنیان:

- عناصر اصلی عصر اطلاعات و جامعه دانش محور عبارتند از:
- ۱- **اقتصاد اطلاعاتی:** اقتصادی است که در آن، دانش و صنایع و خدمات مرتبط با اطلاعات به عنوان عامل مولد ثروت تلقی می شود و در کنار دیگر بخشهای اقتصادی، نظیر بخش صنعت، کشاورزی و خدمات، کارکرد خاص خود را دارا می باشد.
 - ۲- **فرهنگ اطلاعاتی:** فرهنگی است که در آن گردش، توزیع، تسهیم و استفاده درست از اطلاعات و دانش، ارزش تلقی می شود.

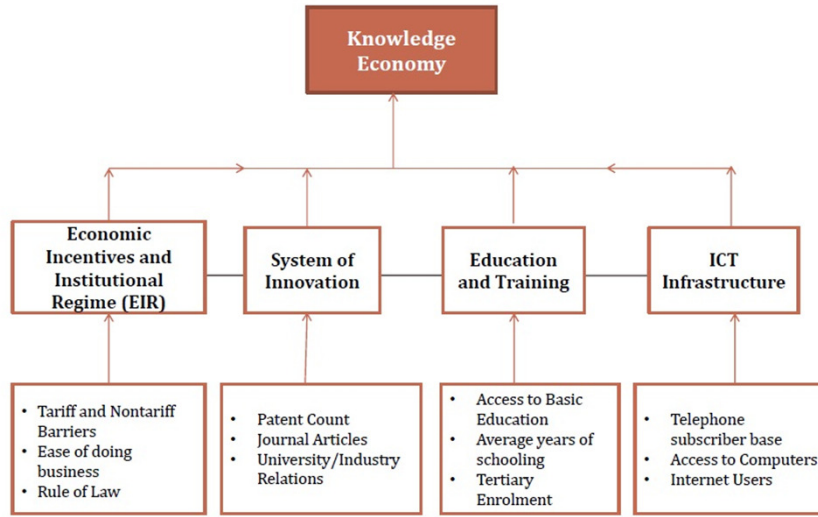
ویژگی های جامعه دانش بنیان:

- ✓ مهمترین و ارزشمندترین کالا در این جامعه، **اطلاعات و دانش** است و مبادله کالا با **مبادله دانش** جایگزین گردیده است؛
- ✓ افراد این جامعه نیازمند توانایی خاصی نیستند بلکه **چگونگی کسب دانش و فناوری** است که انسان را ممتاز مینماید؛
- ✓ افرادی که بر اطلاعات و دانش **تسلط دارند** در این جامعه موفقتر هستند؛
- ✓ اقتصاد جامعه دانش محور بر پایه ی **داده ها و پردازش آنها** است؛
- ✓ بهره گیری از **فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی** در این جامعه از اهمیت والایی برخوردار است؛
- ✓ ارتباطات چهره به چهره جای خود را به **ارتباطات جهانی** میدهد به دلیل اینکه **ارتباطات از راه دور و مجازی** گسترش فراوانی یافته است؛

ویژگی های جامعه دانش بنیان_ ادامه:

- ✓ مدیران جامعه دانش محور با **تکیه بر دانش و فکر**، بر مجموعه تحت سرپرستی خود نظارت و مدیریت دارند؛
- ✓ در جامعه دانش محور، **رابطه صنعت و پژوهش** بسیار نزدیک است؛
- ✓ در جامعه دانش محور، **سواد اطلاعاتی** جایگزین سواد سنتی است و کاربرد خیلی مهمی در فعالیت ها و کارکردهای اجتماعی دارد؛
- ✓ در جامعه دانش محور، دیدگاه های سنتی تغییر میکند و **نگرش های جدید** حاکم میشوند؛
- ✓ دموکراسی و **آزادی فردی و اجتماعی**، از جمله الزامات جامعه دانش محور است؛
- ✓ در این جوامع هنگامی که صحبت از آلودگی می گردد آلودگی اطلاعات داختر از آلودگی محیط زیست است (مفهوم Green ICT).

عوامل موثر در دانش بنیانی اقتصاد:

Adapted from World Bank 2012

سلسله مراتب دانش:

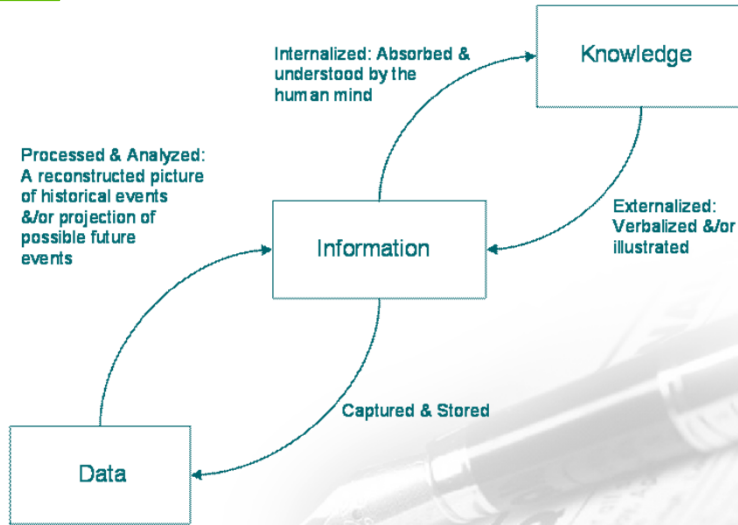

➤ مفهوم دانش برای بسیاری از افراد **مبهم** است، این افراد از واژه‌های دانش یا علم استفاده می‌کنند، اما از **تمایز دانش** با سایر مفاهیم و نکات کلیدی برای مدیریت دانش آگاهی ندارند.

ارتباط بین داده، اطلاعات و دانش:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

source: Journal of Knowledge Management Practice, Vol. 8, No. 2, June 2007

ارتباط بین داده، اطلاعات و دانش_ ادامه:

جزوه آموزشی

مدیریت دانش سازمانی

